

Mythes over natuur en landbouw

Over natuur en landbouw bestaan een aantal mythes. Op 16 maart 2007 organiseert de Vlaamse overheid hierover zelfs een studiedag. Daarvoor werd een beroep gedaan op een uitgebreide reeks professoren, ambtenaren, Nederlandse deskundigen, woordvoerders van landbouworganisaties en regionale landschappen. De natuurverenigingen ontbreken op de affiche. Daarom gaan we apart op zoek naar de mythe en waarheid achter de mythes. U kan ons daarbij helpen. Reageer en vul aan met informatie, argumenten of ervaringen.

Tijdens de studiedag worden in het bijzonder drie mythes onder de loep genomen. Over de kwaliteit van het boerenlandschap, over nieuw groen dat "vrij" moet zijn en over natuurbeheerders die grond inpikken van de boeren.

- Uitnodiging en programma studiedag
- Eckhart Kuijken (INBO) over natuur en landbouw

"Een boerenlandschap is een arm landschap"

De hoppeteelt in Poperinge, het Brabants trekpaard en de hoogstamboomgaarden in Zuid-Limburg zijn bedreigd agrarisch erfgoed. Hetzelfde geldt voor een heel aantal planten en dieren die traditioneel verbonden zijn met het landbouwlandschap. Het gaat daarbij niet alleen om zeldzame vogels, maar ook om de oude vertrouwde mussen, zwaluwen en veldleeuweriken. Deze mythe wordt dus helaas steeds meer bewaarheid.

- Landbouw in NARA 2005
- Akkervogelrapport INBO
- Grauwe gorzen in Hoegaarden

Maar belangrijker dan een welles-nietes debat over de kwaliteit van het huidige landbouwlandschap is de vraag naar de bereidheid om te bewaren, te onderhouden en te herstellen wat waardevol is. Natuurverenigingen willen daarbij helpen. Natuurpuntafdelingen hangen zwaluwkasten in stallen en plaatsen steenuilkasten in schuren. Elders geven ze advies bij het aanleggen van poelen of knotwilgenrijen. En zonder de Boomgaardenstichting waren wellicht al meerdere unieke fruitrassen verdwenen.

- Biodiversiteit in jouw gemeente
- Boomgaardenstichting

Klik hier om te reageren !

"Nieuw groen moet vrij groen zijn"

Dit is geen mythe maar een slogan. De achterliggende mythe is de vaak gehoorde stelling dat beschermingsmaatregelen vooral die landbouwers treffen die in het verleden het meest zorg gedragen hebben voor de natuur. Een gevaarlijke mythe omdat ze gebruikt wordt als excuus voor een strategie van de verschroeide aarde. Wat, gelet op het falend handhavingsbeleid in het buitengebied, al te vaak ongestraft kan gebeuren.

Met de slogan "Nieuw groen moet vrij groen zijn" wordt bedoeld dat nieuw aangelegde groenelementen, zoals hagen en houtkanten, nadien terug gesloopt mogen worden. Daarmee wordt de indruk gewekt dat natuurbehoud en landschapszorg vrijblijvend zijn. En dat willen we duidelijk niet. Beheersovereenkomsten voor o.m. kleine landschapselementen worden betaald met geld van de belastingbetaler en zijn niet alleen bedoeld om het inkomen van de landbouwers aan te vullen.

- Voorbeelden van verschroeide aarde:
 - scheuren poldergraslanden
 - ophogen beekvalleien

Het voorgaande wil niet zeggen dat de condities die verbonden aan beheersovereenkomsten altijd en overal dezelfde moeten zijn. Er bestaan trouwens nu al voorbeelden van groenvoorzieningen met een tijdelijk karakter. Het meest bekend is de bebossing van landbouwgrond. Die tijdelijke bebossing voor periodes van 25 jaar wordt gesubsidieerd door Europa en legt geen enkele hypotheek op het toekomstig landbouwgebruik. Dat daar desondanks weinig gebruik van gemaakt wordt, is misschien wel het beste bewijs dat we hier te doen hebben met een drogreden.

- Agrarisch natuurbeheer in Vlaanderen
- Bebossing landbouwgrond

Klik hier om te reageren !

"Natuurbeheerders pikken land in van landbouwers"

Enkel op papier lijkt het alsof landbouw grond moet inleveren voor natuur. In Vlaanderen is landbouw veruit de grootste grondgebruiker. Volgens de cijfers van het Nationaal Instituut voor de Statistiek wordt ca. 640.000 ha of 47% van de oppervlakte

gebruikt voor commerciële landbouwdoeleinden. Op de huidige ruimtelijke plannen is echter een veel grotere oppervlakte gereserveerd. De gewestplannen tellen ongeveer 808.000 ha landbouwgebieden. Het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen gaat uit van een behoefte van 750.000 ha. Tot 2007 kunnen dan ook 56 000 ha gronden met een landbouwbestemming omgezet worden naar natuur, bos, industrie of recreatie zonder aan het bestaande landbouwareaal te raken. De realisatie van het Vlaams Ecologisch Netwerk waarvoor 38.000 ha groene gewestplanwijzigingen nodig zijn, hoeft dus ook niet ten koste te gaan van de landbouw. Als uitgegaan wordt van 640.000 ha is er zelfs ruimte voor de volledige invulling van de gewenste natuur- en bosstructuur van 220.000 ha of meer.

- - Een toekomst van de Vlaamse landbouw
- Studie MiNa-raad over uitvoering van het ruimtelijk structuurplan

Terreinbeherende verenigingen, en sinds kort ook de overheid zelf, mogen per jaar niet meer dan 10% aankopen in landbouwgebied. En zelfs minder dan 5% als het Vlaams Ecologisch Netwerk zou zijn afgebakend. In de praktijk koopt Natuurpunt nu al weinig meer dan de 5%, wat neerkomt op enkele tientallen hectaren per jaar. Die aankopen gebeuren bovendien op basis van vrijwilligheid. Meestal gaat het om uitbollende boeren zonder opvolgers. En vaak worden met die landbouwers ook nog samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Is dit "inpicke van landbouwgrond" of "een win-win-situatie" ?

- - Groene Peper: Natuur met Boeren

Klik hier om te reageren !
